

kort & krachtig

leesvoer

Interkom 37

- * Brugklassen maken reclame voor eigen producten en ontdekken dat je je aan afspraken moet houden;
- * streektaalen en sociolecten (mavo 2);
- * overzicht derde-jaarsprogramma Nederlands P.A. te Zeist.

Besteladres: mevr. M.F.H. Vergeer, Louis Chrispijnstraat 75, Amsterdam.

Projectonderwijs in Jeugd en Samenleving

Het oktober/novembernummer van Jeugd en Samenleving is geheel gewijd aan projectonderwijs. Het woord 'projectonderwijs' is voor velerlei uitleg vatbaar. Jeugd en Samenleving heeft in deze onderwijsdiscussie geen keuze gedaan, maar de praktijk laten spreken.

In dit themanummer wordt verslag gedaan van projectonderwijs op acht verschillende scholen:

- * de Tweede Technische School in de schildersbuurt in Den Haag;
- * de Rijksscholengemeenschap in Zierikzee;
- * het Ashram College in Alphen aan de Rijn;
- * 'De Breul' in Zeist;
- * de huishoudschool 'De Vrije Wentelwiek' in Rotterdam;
- * de Rijksscholengemeenschap in Wageningen;
- * het Dominicus College in Nijmegen;
- * en tenslotte het Onderwijscentrum Bokrijk (België), waar de projectmethode in het hele

onderwijs een centrale plaats heeft.

Het nummer kan besteld worden door f 12,50 per exemplaar over te maken op giro 2956320 t.n.v. Jeugd en Samenleving, Utrecht, onder vermelding van 'leren voor leerlingen / O. 19'.

Luistrum

Enkele maanden terug is op de Katholieke Hogeschool Tilburg een symposium rond het thema 'luisteren' gehouden. De luistervaardigheid van de deelnemers werd vaak zwaar op de proef gesteld door het on-communicatieve gedrag van sommige sprekers: het leek wel een 'leestrum'. Het is daarom bijzonder prettig dat de toespraken, waarin het luisteren vanuit verschillende disciplines werd belicht, gebundeld zijn. De volgende onderwerpen komen erin aan bod:

- * Wat gebeurt er wanneer er geluisterd wordt?
- * Luisteren in het kader van de psychotherapeutische interventie.
- * Luisteren tijdens het vraaggesprek.
- * Kunnen volwassenen opnieuw leren luisteren?
- * Luisteren om te kunnen spreken: de conferentie-tolk.
- * Luisteren over de grens.

Talencentrum Katholieke Hogeschool, Hogeschoollaan 225, Postbus 90153, 5000 LE Tilburg (tel. 013 - 662508). De prijs van de bundel staat nog niet vast, maar zal maximaal f 15,- bedragen.

Luisteronderwijs

Bij het Instituut voor Fonetiek, Erasmuslaan 40 te Nijmegen is voor f 2,75 verkrijgbaar een door Renée Bezooijen geschreven rapport over 'Luisteronderwijsdoelstellingen en uitgangspunten'. Het is bedoeld voor docenten mavo, havo en vwo en geeft naast theoretische inzichten concrete les-ideeën voor een aantal luistersituaties.

Literatuuronderwijs

Dietekke Bruggeman en Hanneke Postma publiceerden een lijvige scriptie over 'Schijn of werkelijkheid, achtergronden van en voorstellen tot een model voor analyse van lectuur en literatuur'. Verkrijgbaar à raison van f 11,- op de administratie van het Nederlands Instituut van de Universiteit van Groningen, Grote Kruisstraat 2, of door storting van f 15,- op giro 826171 t.n.v. Rijksuniversiteit Groningen, Broerstraat 5, Groningen,

onder vermelding van 't.b.v. k.pl. 431.001/374.00, publicatie'.

NSKV-schriften

Als NSKV-schrift 4, 5 en 6 (uitgaven van de Nederlandse Stichting voor Kunstzinnige Vorming) verschenen respectievelijk Paul van Engelen *Inleiding tot emancipatories spel*, Paul van Engelen *Literatuuroverzicht emancipatories spel* en Henri van Merwijk *Leerplanontwikkeling en kunstzinnige vorming*. Ze kosten f 4,75, inclusief verzendkosten; voor f 20,- heb je een jaarabonnement (6 deeltjes per jaar). Te bestellen bij de Nederlandse Stichting voor Kunstzinnige Vorming, Muurhuizen 9, 3811 EC Amersfoort, tel. 033 — 17343.

Werkwoorden uit de Taaldrukwerkplaats

Een verslag van een jaartje werken in de taaldrukwerkplaats in de Staatsliedenbuurt

De bedoeling van de taaldrukwerkplaats is dat kinderen — vooral die uit arbeidersmilieus (en ook volwassenen uit de buurt) ervaren dat taal veel gebruiksmogelijkheden heeft. Ze worden vertrouwd gemaakt met geschreven én gedrukte taal. Ze vergroten hun taalvaardigheid ook buiten het strakke kader van de school. Er ontstaat meer samenhang tussen verschillende leefwerelden van het kind.

In de taaldrukwerkplaats worden de kinderen via verwoorden van eigen dagelijkse ervaringen bewust van die ervaringen, van zichzelf en van hun eigen mogelijkheden met taal. Om dit te bereiken werken de begeleiders met speelse, uitnodigende en uitdagende werkvormen. In de drukwerkplaats groeit het inzicht in de mogelijkheden van de drukpers, een verlengstuk van het potlood. Inzicht in eigen kunnen leidt tot inzicht in andere gedrukte mededelingen, die ons kunnen beïnvloeden en die we dus moeten relativeren. Het leidt ook tot een vernieuwd en vertrouwd omgaan met boeken.

De verslaggevers wijzen op het verband tussen de taaldrukwerkplaats en de bibliotheek, tussen haar werk en dat van buurthuizen. Er zijn nog nieuwe plannen voor cursussen voor leerkrachten, ouders ...

Het verslag getuigt van inzicht in de problematiek van de sociaal minder taalvaardigen maar ook van geloof in hun mogelijkheden i.v.m. beheersen en bewust gebruik maken van taal en vooral van toe-

wijding om die mogelijkheden waar te maken.
Adres: De Wittenkade 75, Amsterdam.

Documentatie jeugdliteratuur

Om de informatie over schrijvers en illustratoren van jeugdboeken toegankelijker te maken, heeft de dienst Boek en Jeugd van het Nederlands Bibliotheek en Lektuur Centrum de vervaardiging van documentatiemappen ter hand genomen. De losbladige mappen worden samengesteld uit overdrukken van de uitgebreide knipselverzameling van de dienst, aangevuld met historische gegevens uit openbare en wetenschappelijke bibliotheken. Het materiaal wordt verzameld, geselecteerd en geordend onder vier rubrieken:

- 1 biografische gegevens
- 2 artikelen uit kranten, weekbladen en tijdschriften
- 3 recensies; en
- 4 bibliografische gegevens.

Om de mappen actueel te houden wordt gezorgd voor noodzakelijke aanvullingen op reeds verschenen mappen. De mappen worden zoveel mogelijk in alfabetische volgorde uitgegeven.

U kunt zich abonneren op deze documentatiemappen; ze verschijnen in series van 25 per jaar. De in 1977 verschenen mappen (10 stuks) zijn nog verkrijgbaar; op verzoek wordt deze serie meegezonden.

Serie 1977: prijs f 122,25 (excl. BTW), bestelnummer: 92262

Serie 1978: prijs f 356,25 (excl. BTW), bestelnummer: 92262.

Losse nummers zijn in zeer beperkte mate verkrijgbaar. Prijs f 15,- (excl. BTW), bestelnummer: 92296.

Adres: NBLC, afd. bestellingen, Postbus 93054, 2509 AB 's-Gravenhage, tel. 070 — 264351.

Werkmappen taalonderwijs

Werkgroepen, open en informeel, sinds 1971, gevormd door een aantal taalleraars uit het secundair onderwijs en enkele mensen daarbuiten. Het gaat om leraren Nederlands, Frans, Engels en Duits. In een aantal groepen bestuderen en bediscussiëren zij *methodologische en praktische problemen*. Zij willen voor zichzelf en voor de collega's leraren bruikbare en inspirerende suggesties, informatie, bibliografie en dies meer verzamelen, vooral in aansluiting op het leerplan en met het

oog op het vernieuwd secundair onderwijs. Na telkens een periode van discussie en experimenten, worden regelmatig afleveringen gepubliceerd op losse bladen en onder de titel 'Werkmap voor taalonderwijs' uitgegeven bij Plantyn NV, Santvoortbeeklaan 21-23, 2100 Deurne. Daar kunnen proefnummers aangevraagd worden. Abonnementen: per 200 blz. (ongeveer een jaar) 200 fr, vanaf 3e jrg. 300 fr, te storten op rek. 408-0012006-43.

Brochure Scholenwerk Amsterdam

In Amsterdam werken een tiental scholengroepen samen ter ontwikkeling van activiteiten op de scholen (o.a. Chilikomitee Nederland, Suriname Comité, Vrouwenbeweging, VVDM, etc.). Over hun scholenwerk is een brochure samengesteld, die verkrijgbaar is bij: Samenwerkingsverband van scholengroepen Bedrijfs- en School Jeugd, Prins Hendriklaan 21, 1075 AZ Amsterdam, tel. 020 — 736869.

Afsluiting middenschool

Het Pedagogisch-Didaktisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam heeft getracht een antwoord te formuleren op de vraag op welke wijze de middenschool moet worden afgesloten. Een ondubbelzinnig antwoord wordt niet gegeven maar wel heeft drs P. de Koning, samen met enkele kandidaat-assistenten, de problemen op een rijtje gezet. Het resultaat is een 173 bladzijden tellend werkstuk onder de titel 'Een oriënterende studie naar de afsluitingsproblemen van de middenschool'. Verkrijgbaar bij het Research Instituut voor Toegepaste Psychologie, afd. SOG-M, Prinsengracht 303, Amsterdam.

Recensies audiovisuele media

Het Nederlands Bibliotheek en Lektuur Centrum, de overkoepelende organisatie van de Nederlandse Openbare Bibliotheken is begin 1978 gestart met de publikatie van 'Recensies audiovisuele

media'. Dit is een kwartaaluitgave waarmee het NBLC wil inspelen op de aanschafproblemen van het onderwijs en de bibliotheken m.b.t. audiovisuele materialen.

Een abonnement op deze 'recensies' kost voor 1978 f 35,- (excl. BTW). In de plaatsen en regio's waar deze onderwijsrecensies via de openbare bibliotheek of provinciale bibliotheekcentrale geleverd kunnen worden bestaat in veel gevallen een mogelijkheid tot een korting op de abonnementsprijs.

Het abonnement op de 'recensies audiovisuele media' geeft recht op een directe bestelmogelijkheid van de cataloguskaartjes van de gerecenseerde produkties. Er worden twee soorten catalogusmateriaal aangeboden:

- a voor openbare bibliotheken en voortgezet onderwijs;
- b voor schoolbibliotheken/mediatheken in het basisonderwijs en lager beroepsonderwijs.

De onder b genoemde cataloguskaartjes sluiten qua opzet en vormgeving zoveel mogelijk aan bij de cataloguskaartjes die — sinds 1974 — bij de boeken van de onderwijsrecensies van het NBLC worden geleverd.

Besteladres:

NBLC, afdeling abonnementen,

Antwoordnummer 567

2509 AB 's-Gravenhage.

Sjaloom

De najaarscatalogus van Sjaloom (de Vork 2, Odiijk, tel. 03405 — 25 38 of 28 04) bevat diverse voor het onderwijs interessante uitgaven op maatschappelijk en literair gebied als *Zozo 1 en 2* (kritische informatie over jeugdliteratuur), *de Gortebuurt* (leesboekjes voor de basisschool waarin op speelse manier de maatschappelijke achtergronden van rolpatronen worden behandeld) en kinderboeken als *Olie en Levertraan* van Franz Josef Degenhardt (oude eskimoverhalen gecombineerd met hedendaagse maatschappelijke verwikkelingen).